

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal

Rulv. Regula Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Éves ár ... .. 600 Lei

Fél éves ... .. 300 Lei

Negyed éves ... .. 150 Lei

Havonta ... .. 50 Lei

Előfizetők díjazásáért

Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
+ 16. Szombaton 50 banval
több.

Száz tanító

lépett le a katedrőről, száz tanító-
nak nyomták kezébe az obsitot és
sok ezer fiatal gyermek nézett a tá-
vozó tanítók után. Szörnyű minisz-
teri rendelet nyitotta ki az iskolá-
ajtókat a száz kisebbségi tanító
előtt, mert ezek a záros határidőre
nem tudták még kellőleg megtanul-
ni az állam nyelvét. A rendeletet
végre kellett hajtani és a tanítók-
nak távoznunk kellett. Hogy száz csa-
ládos ember egzisztenciájával mi
történik, arra a rendelet nem ter-
jeszkedett ki, mindent nem is ter-
jeszkedhet ki, mert az indokolás
azt mondja, hogy kellő időt adtak
a tanítóknak az államnyelv eltanu-
lására.

Mi úgy hisszük, hogy valami-
ről megelégedeztek a rendelet ki-
gondolói, kibocsátói és végrehajtói.
Megelégedtek arról, hogy felnőtt
korban az emberi agy már nem
olyan fogékony a tanulni való-
lra, mint kisdedek korban. Biz-
zony a nos, családos meglett em-
bereknek nagyon nehéz rövid idő
alatt egy idegen nyelven olyan tö-
kéletesen elsajátítani, hogy azon-
taníthassanak. A mindennapi élet
ezer gondja még időt is alig enged-
élyez erre. Azután meg nem min-
denkinél van költő nyelvérzék,
vannak emberek, akik egy egész
emberöltöt át hibáznak tanulni va-
lamilyen nyelvet képtelenek azt tö-
kéletesen megtanulni. Azután véle-
ményünk szerint arról is megfele-

keztek, hogy a tanulásra engedé-
lyezett idő kevés és a vizsgáztató
bizottság ugyancsak szigorúan ke-
zelte a kisebbségi tanítókat. A száz
elbocsátásra itelt tanító között volt
sok olyan is, akik hihetetlen ambi-
cióval és energiával megtanul-
ták némileg az állam nyelvét és egyet-
len vágyuk volt azt tovább tanulni,
hogy egy újabb vizsga alkalmával
már mint románul precíz beszél-
ők felelhessenek a vizsgáztató bi-
zottság szigorú kérdéseire. A ren-
delethez ragaszkodni kellett és a
tanítóknak menni kellett.

Ugyátszák azonban mégis akadt
ember, akik ennek a száz arad-
termes és korontalmegyei tanítónak
a sorsát a szíven viselte. Román
ember az illető és tankönyv-fő-
igazgató. Nemjárt Bucurestiben,
interventált a kultuskormánynál,
rámutatott, hogy száz dolgos, kép-
zett tanítót még sem lehet elbocsá-
tani, annál is inkább nem, mert
ezeket nem is lehet hirtelen pótolni
másokkal és újabb kísérletet kell
tenni velük, hátha mégis megtanul-
ják az állam nyelvét. Az interven-
ció igazságot nyújtászik megöröz-
ték a rendelet betartására pontos-
san figyelő kultuskormányt, mert
most úgy értesülünk, hogy az el-
bocsátott tanítókat visszahelyezik
állásukba és január elsején már
folyósítják is részükre az elmaradt
fizetéseket.

Az üres katedrők ismét benépe-
sülnek és a képzett tanítók tovább
is taníthatják az írás-olvasás nagy
művészetét a gyermeknek. Hogy

milyen nyelven tanítják, talán nem
is fontos. Az egyetemes művel-
tség, a tudás, a kultúra a fontos. És

ebben a törekvésükben csak elisme-
rés lehet a jutalmuk. Elbocsátás
semmiestre sem...

Kitört az angol vasutassztrájk.

Az angol munkáspárt erkölcsi veresége. — A magyar miniszterelnök az angol király előtt.

Londonból jelentik: Bethlen
István gróf magyar miniszterelnö-
köt az angol király szombaton ki-
hallgatáson fogadta.

Londonból táviratozzák: Beth-
len kihallgatása igen jelentős ab-
ból a szempontból, hogy Bethlen a
központi hatalmak első miniszter-
elnöke, akit az angol király ki-
hallgatáson fogadott. A kihallgatás
25 percig tartott.

Bécsből táviratozzák: A Neue
Freie Presse úgy értesült ondon-
ból, hogy Bethlen kihallgatása az
angol királynál is mutatja, hogy
a kölcsön ügye kedvezően áll.

Londonból jelentik: A háború
befejezte óta első eset, hogy az an-
gol király az egykori központi ha-
talmak valamelyik felelős állásban
lévő politikáját kihallgatáson fo-
gadja. Bethlen fogadtatása kétség-
telemül bizonyítéka annak a meg-
különböztetett nagyrabecsülésnek,
amely személtve iránt az angol po-
litikai világ részéről huzamosabb
ideje megnyilvánult. A nagyra-
becsülés most a legmagasabb hely-
ről nyilatkozott meg és nem kéf-
séges, hogy Bethlennek teljesen si-
kerül Magyarország részére az

egész angol közvélemény rokon-
szenvét biztosítani, ami nem ma-
radhat hatástalanul a kölcsönügy-
re. Anglia komolyan és célrátato-
san tervbevette a közép-európai
gazdasági viszonyok szanálásit
és adott esetben a magyar kölcsön
sikeres lebonyolítása érdekében el-
követ minden lehetőt.

Londonból jelentik: A Reuter-
ügynökség jelentése szerint a vasutas
sztrájk tegnap éjjel megkezdődött.

Londonból táviratozzák: Angol
politikai körökben a vasutas-sztrájk-
ot a munkáspárt súlyos erkölcsi ve-
reségének tekintik. A sztrájk meg-
rendíti az angol közönségnek a mun-
káspártba vetett bizalmát.

— Megszüntek a vasúti korlá-
tozások. A Közlöny közölte, hogy
az arad-bucurestii gyorsvonat a
téli zavarok miatt nem Aradról,
hanem Timisoaráról indul. Újabb
rendelet szerint a gyorsvonat ezen-
tul újból Aradról indul, még pe-
dig 14.30 órakor és érkezik 12.51
órákor. A rendelet szerint az eddig
szünetelt teherforgalom is újra
megindult, a korlátozás előtti mér-
tékben.

M I M A.

(A Vörös Malom legszenzációsabb alakja.)

Molnár Ferenc Vörös Ma-
lomia a legkülönösebb írói
alkotás és fő női alakja a
legcsodásabb színpadi alak.
Feltétlen, hatalmas színész-
tehetséget igényel Mima el-
játszása. Pillanatok alatt
végleteket alakít. Mimaról
és az egész hatalmas műről
nyit kis izlettőt a Vörös
Malom egy jelenete, amit itt
közlünk:

Magister: Most, felséges uram,
most jön a fő-baba! A nő! A nő,
aki ront. A szép. A gonosz. A nő...
Nézd, felséges uram, milyen töké-
letes! Lángoló lobognak bensőm-
ben, ha nézem. Évezredek kellet-
tek, amíg kitenyésztettem az em-
berek főzt. Egy babyloni leányom
kezdtem. Tulságosan vérengző
volt. Akkor a nyomi szüz mártírok
véréből kevertem rokont egy ge-
nerációjához. Aztán Messalina-
ért kapott. Mikor nem volt elég
kegyetlen és elszánt, egy Borgia-
rokont kevertem családijához. Van
benne egy Bonaparte rokon vére.
Van benne Petrarca vér, hogy

lány és költő legyen. Beethoven-
vér. És minden nagy komédiás vé-
rétől egy csöpp, a régi görög szí-
nészekről egészen Duseig! Mikor
megvált, megszületett, felnőtt, el-
kárhozott, elraboltam és a műtö-
rembe vittem, felség. Az ereiben
megkettőztem a vérmennyiséget.
Az idegeimhez még egy idegrend-
szert szőttem a testébe. Most két
ideghálózat reszket benne. A szí-
véhez még egy szívet ültettem.
Most két szíve van.

Adjutáns: Hogy hívják?

Magister: Mindegy. Neve nincs.
Én Mimanak hívom, mert az latin
szóval komédiásasszonyt jelent.

Adjutáns: Mit tud?

Magister: Mindent tud. Ha én
a sugárral igazgatom. Ő az én
nagy routógépetnek a szíve közé-
pe. Felső, óhajtasz mintát látni
abból, amit tud?

Adjutáns: Öfelsége kívánja.

Magister: Méltóztassanak fi-
gyelni. Bemutatom, hogy tud sze-
retni. (A konnektorhoz nyúl, a su-
gár megrezzen Mima arcán.)

Mima (nagy forró szenvedély-
vel): Szeretlek minden idegem-
mel, te szép. erős forró legény,
törj magad alá, csókold sebesre a
számát, irádlak mind az istent,
meghalok érted, meghalok érted...

Magister (konnektorhoz nyúl):
Méltóztassanak figyelni. Most gyü-
lölni fog. (A sugár rezzen.)

Mima (szenvedéllyel): Gyűlö-
lek minden idegemmel, te rut, gyö-
ge, hideg szömyeteg, menj tőlem,
utálom a század, gyűlöllek mint
az ellenséget, pusztulj el, pusztulj
el, pusztulj el! (Elhallgat, kis szü-
net.)

Magister: Most egy kis mutat-
vány. Gyűlölet és szerelem gyors
váltakozása. (A konnektorhoz nyúl
a sugár rezzen.)

Mima: Szeretlek. Gyűlöllek.
Gyűlöllek. Szeretlek. Gyűlöllek.
Szeretlek.

Magister: Közömbösség. (A
konnektorhoz nyúl, a sugár rez-
zen.)

Mima (megvetően): Tőlem jö-
het mehet, mondhat, amit akar.

bánom is én, még ha főbe is lövi
magát, semmi közöm magához.

Magister: Most hazudni fog!
(Rezzenti a sugarat.)

Mima (szenvedéllyel): Gyere-
ket akarok, gyereket, tőled gyere-
ket, anya akarok tenni, a te édes,
szép gyereked anyja akarok lenni
(horrón felkiáltva). Gyereket aka-
rok tőled!

Magister: Most az ellenkező-
jét. (Rezzenti a sugarat.)

Mima: Nem akarok gyereket,
csak gyereket ne, így se tudnék
megélni és nem akarok szülni, el-
rontja a természetet. Jólán is a től
széles, megölni magam, ha más-
állapotha jutok!

Magister (Más példa). (Rezzent
a sugarat.)

Mima: Utálom az ékszerit, nem
kell, sose visek ékszerit! (Rez-
zen a sugár.) Vedd meg édes, azt
a gyöngyöt a Seligmánál, nem
tudok aludni, meghalok, ha meg-
nem kapom, imádom a szép ék-
szert azért vagyok asszony.

Weil Magda külföldi turnéja indul

(Ezt hónapos olaszországi és spanyolországi körút. — A legnagyobb európai impresszárió elragadtatással nyilatkozott a fiatal hegedűművészről.)

(Saját tudósítónktól) Weil Magda nevét ma már jól ismerik a nagy metropolisokban és a csodás tehetségű fiatal aradi hegedűművész egy-egy fellépése mindenütt zenei eseményszámba megy. Weil Magda merészen fölfelé ívelő pályája Aradról indult ki és sorra jöttek Bécs, Berlin, Budapest, a németországi nagy zenei és kultur központok, majd Bucuresti, ahol a királyi pár előtt játszott, a kritika fejet hajtotta a tehetség előtt és a tehetség ma már súlyos egyéniségé nőtte ki magát. Weil Magda február 2-án olaszországi és spanyolországi művészi körútra indul és úgy érezzük, hogy távozása előtt van mondanivalója a közönség részére, amely látta fejlődni, nagyvá lenni.

A Str. Bratiano (Weitzer János-uccai) nagy gör. kat. palota első emeletén, meghitt finom otthonban lakik a művész és ott is fogadja azt, aki érdeklődik a nagy turné, a siker, a dicsőség felől.

— Tényleg elmegyek — mondja kedves mosollyal. — Dunkel Norbert a legnevesebb európai impresszárió, aki Kubelket, Huber-mann és Isayet világhírűvé tette, a mult ősszel hallott Budapesten játszani. Másnap felkeresett és ajánlatot tett egy hat hónapos olaszországi szerződésre. Elfogadtam. A szerződés értelmében február 2-án kell játszanom Triestben és azután sorra jönnek a nagy olasz városok. Utána Spanyolország, onnan átmenyünk London, onnan pedig Newyork, Amerika.

Ezt nem így mondja, ahogy iron, hanem szerényen, félve, minden szót külön kell kérdeznem.

Magister: Más. (Rezzenti a sugarat.)

Mima: Kikérem magamnak, az uram nem nyult hozzám egy év óta! (Rezzenti a sugarat.) Oh, édes, édes, esküszöm, tegnap éjjel az uram karjában is rád gondoltam!

Magister: Házasság. (Rezzenti a sugarat.)

Mima: Nem leszek a feleséged soha! Meg akarom mutatni, hogy nem azért adtam magamat, hogy elvégy, nem leszek a feleséged soha. (Rezzenti a sugarat.) Ha egy hónapon belül el nem veszel, megcsallak, elhagyalak, te gyáva, szégyeld magad, bujkáló szeretődnek jó vagyok, de a nevedet, azt nem adod nekem!

Magister: Esküdni fog. (Rezzenti a sugarat.)

Mima (Igen gyorsan): Esküszöm anyám életére, hogy fehér, apám életére, hogy fekete, esküszöm szüleim életére, hogy se nem fehér, se nem fekete. Esküszöm boldogult anyám sírjára, hogy itt állok, boldogult apám sírjára, hogy nem állok itt, esküszöm szüleim sírjára, hogy állok is itt és nem is állok itt. Ugy győgyuljon meg beteg nővérem, hogy ez (ruháját mutatja) egy millióba került, úgy legyen szerencsém az életben hogy nem kerül egy millióba. Eskü-

Triest, Pádua, Milano, onnan biztos Turin, majd Génua, Firenze, Róma, Nápoly. Mindenütt siker, elismerés és ropogós lira. Az olasz félsziget után a spanyol félsziget: Madrid, Barcelona, Sevilla, végső állomás London.

— És mi lesz az angol főváros után?

— Az impresszárió azt mondja, hogy ott összegyűlnek az amerikai impresszáriók, akik átvisznek az Oceánon túlra. Newyork, Chicago, Boston, Filadelfia, Washington és a többi város. Ki tudja, mi lesz még.

A szerződés egyelőre hat hónapig tart és azután valószínűleg a spanyol tengerpart egyik nagy kávéházának teraszán enyhe spanyol estén illusztris zenei társaság között meghosszabbítják újabb hat hónapra. Mi úgy gondoljuk, hogy ez természetes is. . . . A művész két hegedűt is visz magával: egy Steiner-féle mesterhegedűt és a budapesti Tóth János mesterhegedűjét. Tóth János hegedűket készít Pesten és a párisi nagy sötétben tartott hegedűversenyen az ő hegedűje bizonyult a legjobbnak. Ma már Isaye is ezen játszik.

Termékeny talaj ez az aradi. Ilyen nevek keltek ki ebből a talajból: *Telmányi Emil, Vass Sándor, Berger Károly, Unger Ernő* és *Weil Magda*, akinek a pályafutása a legmerészebb, a legragyogóbb. Csak nézni kell Weil Magdát: érdekesen finom profilját, törekény exteriőrjét, szépen formált ideges ujjait, amikkel a Steiner-hegedű hurjait szorítja és az embernek el kell hinni mindent. El kell hinni Rómát, Madridot, Londonot, New-

szöm mindenre, ami szent, hogy nem csókolóztam, esküszöm mindenre, ami szent, hogy csókolóztam. Ugy legyen valaha boldog, hogy ez igazi selyem. (ruháját megemelve a harisnyáját mutatja) Ugy legyen te valaha boldog, hogy műselyem. Esküszöm, hogy ma hétfő van, esküszöm, hogy ma kedd van, esküszöm, hogy ma szerda van, esküszöm, hogy ma csütörtök van. . .

Magister: Satöbbi, péntek, szombat, vasárnap. És?

Mima: És esküszöm, hogy meg esküdtem, hogy soha nem esküszöm. (A sugarat rezzenti.)

Magister: Tud még ezerszer ennyit, de rövid az idő. Még csak néhány apróság. (Rezzenti a sugarat.) Egy igen nehéz helyzetben gyorsan feltalálja magát és meg is oldja a helyzetet.

Mima (Igen gyorsan): Nem igaz, nem igaz, nem igaz, szégyeld magad, hogy betörted az ajtót! Mit jelent az, hogy itt vagyok az Ödönnel? Azért jöttem ide, mert beteg szegény, látod, azért fekszik az ágyban és én nem fekszem mellette, csak ültem az ágya szélén és borogattam és azért vettem le a ruhámat, hogy be ne vizezzem a borogatással és azért vettem le a füzömet, mert szorított és hogy borogassak fű-

yorkot, dollárokat, sikert, dicsőséget, koronás fők elismerését, saját meghódolását. És Weil Magda nem áll itt meg. Még magasabbra ível. Vajjon mi jöhet még ezek után? . . . (k. s.)

Sport.

A 45 esztendő ATE.

Az Aradi Tornaegyesület közgyűlése.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi Torna Egylet vasárnap délután tartotta meg 45. rendes évi közgyűlését a Városháza tanácstermében. A közgyűlést dr. Steinitzer Pál nyitotta meg, aki szintén üdvözölte a népes közgyűlést, a napirendre tért át. A titkári pénztári és szakosztályi jelentések szerint az elmúlt évben az ATE. ismét jelentős fejlődésen ment át. Dr. Kurzer Károly football szakosztály vezető jelentéséből kitűnt az ATE. az őszi szezonban végig veretlen maradt és az évi statisztika is diadalmas eredményekről számol be. Az atletika terén is jelentős eredményeket is produkált az ATE. és egyéni eredmények után Fritsz Sándor, aki irjúsági világrekordot javított. Vidák Jenő Griesháber Dezső, Szántó Lajos és Glück József klubbajnokok lettek. A közgyűlés elhatározta, hogy már most megkezdje az ötvenéves fényes jubileumi ünnepségek előkészítését. Ezután rátértek a választásokra és egyhangulag a következő vezetőséget választották meg:

Örökös tiszteletbeli tag: Lócs Rezső az ATE. diszelnöke. Örökös tiszteletbeli elnök: Dr. Steinitzer Pál. Elnök: Zima Tibor. Társelnökök: Molnár László, Vigyázó László. Alelnökök: Reiter

zöben, mikor nem lehet borogatni füzőben. de minek is beszélék anynyit, pfuj, hiszen te örült vagy, ez az egész gyamasítás jellemzi a te atjas gondolkodásodat és piszkos fantáziádat, ölj meg, ha akarsz, de hogy lásd, mennyire szeretlek, nem bánom, haljunk meg együtt, hol a revolver, várj, várj, nem, ne te ölj meg engem, majd előbb én öllek meg téged és aztán magamat!

Magister: Most még csak köszönni fog, szép skálában levele, rang szerint. (Rezzenti a sugarat.)

Mima: Lábaihoz borulok, felséges uram. Hódolattal üdvözlöm, fenség. — Van szerencsém kegyelmes uram. — Jó napot méltóságos uram. — Jó napot tanácsos ur. — Jó napot Fredi. — Jó napot Pista, na egészségesek a lovak? (nagyon megvetően) Jó napot Kaufman ur.

Magister: Nevet. (Rezzenti a sugarat.)

Mima (hiszterikus jókedvvel, tulzón felkacag, hozsan, na von.)

Magister: Sir. (Rezzenti a sugarat.)

Mima (Tragikusan felzokog és lassan, csöndesen strásba halkul, majd lühegve elhallgat. A sugarat rezzenti róla.)

Magister (előtér, büszkén mosolyog): Jó! (M. ghaiol)

Iván, Bauer Gyula, Zih József, Guttman Oszkár, Hoch Jenő. Ügyvezető alelnök: Dr. Kurzer Károly. Főtktár: Hacker Adolf. Titkár: Hentschel István. Jegyző: Reich Béla. Művezető: Ferenczy István. Sportigazgató: Bodnár József. Pénztáros Institoris Gyula. Ellenőrök: Kopriva Vince, Veichelt János. Gazda: Stein Zsiga. Szertárosok: torna Pozsonyi Rezső, atletika Glück József, football Vidák Ferenc. Mérnök: Herling Gyula. Ügyész: Dr. Mannheim Ala dár. Orvosok: Dr. Kékényi Albert, dr. Háber József, dr. Eckstein Béla. Szakosztály vezetők: football Mánva Demeter, atletika Mé száros Béla, uszó Eich Árpád, oldboy: Hafler Imre, vízisági Zima Arthur. Számvizsgáló bizottság: elnök Bársony Andor, tagok Glück József, Nack József. Választmány: Dr. Anghel István, Bakács Miksa, Berger Árpád, Bischoff Ferenc, Boda Ferenc, Bodnár József, dr. Biksz Mór, Erdélyi Ferenc, Faragó Zoltán, Fritz István, Grünwald Mihály, Halmay István, Helis Vilmos, Jacobi Gyula, Jánossy Károly, Jánossy József, Juhász Átila, Klein József, Kloss Vince, Kócsy Jenő, Löwy Dóri, Löwinger Árpád, Morschl Ferenc, Murányi Ferenc, báró Neuman Alfred, Reich Alfréd, Reiner György, Reiszfeld József, dr. Reményi Rezső, Reismann Pál, Szalay Géza, Szegő Flóris, Schmidt Ferenc, Schwartz Vilmos, Tóth Péter, dr. Vadász Armand, Vámos Imre, Weimann József, Weinberger Dezső. Pótvalasztmány: Felérvary Károly, dr. Háber József, Kállay István, Kovács Gusztáv, Varjas Sándor.

— Az aradi „Meteor“ kerékpár-club f. hó 27-én d. u. 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését a városháza kistermében. Targysorozat: Elnöki megnyitó. Titkár beszámolója. Gazda jelentése. Szertáros jelentése. Számvizsgáló-bizottság jelentése. Tisztikar választás. Indítványok Zárszó.

— A „Cerbul“ vadásztársaság elnöksége felkéri tagjait, hogy vadászati jegyük és fegyvertartási engedélyük megújítása végett folyó hó 25-éig bezárólag jelentkezzenek rendes helyiségében d. u. 6 és 7 óra között, magukkal hozván a szükséges összeget is. A későn jelentkezőkért a társaság minden felelősséget elhárít magáról.

— Ausztria—Olaszország 4:0. Budapestról táviratozzák: Vasárnap mérkőzött Ausztria és Olaszország válogatott csapata Génuban tizen-nyolcezer főnyi közönség előtt. A mérkőzést Baretta (Belgium) vezette. A mérkőzést mindenki legnagyobb meglepődésére az osztrákok nyerték meg 4:0 arányban. (Féldő 2:0.) A fiatalokból összeállított osztrák csapat kitűnően bevált. A vezető goalt Wieser rugja, a másodikat Schwatos fejei. A második féldőben az olaszok felnyomulnak, de az osztrák védelem, különösen Blumm hátvéd mindent ment. A tizenegyedik percben az osztrák kapus súlyosan megsérült, helyére Horeys jobbösszekötő áll be. Wieser a harmadik, Izda pedig rövid idő múlva a negyedik goalt rugja.

• Aradi újságírók jelmeztétele február 2-án a Központi szálló nagyszobájában.

Román diákok kulturdélutánja.

(Ünnepi előadás az aradi Kulturpalotában.)

Szombaton, a román vizkezeszt délutánján Lipovan János vezetése alatt a „Crisana” román egyetemi hallgatók dalköre fényesen sikerült koncertet rendezett. A közönség teljesen megtöltötte a nagy termet s így fényes anyagi sikerről kell beszámolnunk s mégis azt kell mondanunk, hogy az erkölcsi siker azt is felül múlta.

Román műkedvelő, énekkar ekkorra sikert még nem aratott Aradon. Az énekszámok mindegyike nagyon sikerült, de különösen kiemelkedőnek tartjuk Wagner „Tengerész karát”, a martir román zeneszerző Porumbescunak „A putnai kolostor oltárát” és Verdi „Banditák karát”, melyek a közönséget magukkal ragadva, szünni nem akaró tapsokat arattak; művészi megértéssel, kellő lendülettel és a fegyelmezett szülte meglepő precizitással énekeltek el Lipovan ur született, lelkes karmester, akit teljesen uralja énekkarát. Timbus konzervatórium növendék áhitatot tudott kelteni a közönségben Róda „7-es számú koncertjével.” Föltétlenül fényes jövő kínálkozik neki. Spornik kisasszony zongora kísérete és szóló játéka szintén viharos tapsokat aratott. A három szavalt szintén zajos sikert ért el, különösen Eminescu III. satirája kellett nagy hatást. (C. J.)

Aradi művészkarrierje.

(Benedek Margit — Darvas Lili szerepében.)

Egy Aradról elszármazott fiatal művész jelentős sikeréről olvassunk a budapesti lapokban. Benedek Margit, a Belvárosi Színház tagja az Unió igazgatóságától meghívást kapott, hogy a távollevő Darvas Lili Anna szerepét vegye át a Tüzekben. Erről a szereplésről így emlékezik meg a Nemzeti Újság:

— A Magyar Színházban ma este a Tüzek került színpadra, amelynek női főszerepét Darvas Lili helyett Benedek Margit, a Belvárosi Színház tehetséges fiatal tagja játszotta. Benedek Margitnak ebben a szerepében két kiváló előadói alkalmi emlékekkel kellett megküzdenie s ez teljes mértékben sikerült is neki. A közönség, amelynek legnagyobb része látta egy a Darvas Lili, mint Somogyi Mária alakításait, igen melegen fogadta Benedek Margitot, aki felfogásának eredetiségével valóságosan harmadik életre keltette a Tüzek Annáját. Megérdemelt nagy sikere volt.

A Pesti Hírlap a következőket írja:

— Darvas Lili távolléte folytán új szereplővel került színpadra a Tüzek a Magyar Színházban. Benedek Margit adta az erősen drámai szerepet. Játéka meglepetésként hatott; de csak azokra, akik korábbi kisebb-nagyobb szerepeiből nem tudták már hogy milyen igaz, becsüléssel méltó találat. A nagy, szinte tetemes, amit aratott, nyilvánvalóvá teszi, hogy ezután igen sokszor látja majd a közönség öt megillető szerepben.

Lopott egy aradi okleveles gyógyszerész

(Buskomorságba esett és alkoholista lett felesége halála miatt.)

(Saját tudósítónktól.) Egy szerencsétlen körülmények közé jutott rossz utra tévedt aradi uriembert tartóztatott le ma délelőtt az államrendőrség. Egyik legnagyobb gyógyszerár tulajdonosa már régebben feljelentést tett a rendőrségen, hogy a legértékesebb gyógyszerkészletét állandóan díszmálják és eddig mintegy 40—50 ezer lej értékű gyógyszert loptak el. A rendőrség a legközelebbi nyomozás dacára sem tudott a titkos lopásokra világosságot deríteni. Figyelemmel kísérték a gyógyszerár összes alkalmazottait, azonban semmi gyanúsat nem sikerült felfedezni. A nyomozás elé később olyan akadályok gördültek, hogy annak folytatását a rendőrség kénytelen volt beszüntetni.

Néhány héttel ezelőtt a gyógyszerár egyik vezető alkalmazottja, egy okleveles aradi gyógyszerész kilépett a cég szolgálatából. A cég tulajdonosai egy pillanatra sem gondoltak arra, hogy a kilépett alkalmazott volna a bűnös, akit becsületes, komoly és korrekt uriembernek ismertek. Az elmúlt hét végén a rendőrség detektívjeinek felhívta, hogy egy jól öltözött uriember mulatozik éjszakai-éjszakai egyik külvárosi kocsmában, ahol könnyelműen ezreket dobált el. Tegnap este egyik detektívnyomozó kísérté az illetőt, aki betért egy főtéti gyógyszerárba. A detektív utánament és kiderült, hogy a mulatozó uriember gyógyszerkeletet kínál eladásra. A detektív igazolásra szólította fel, erre a szerencsétlen ember kikapta a zsebből zsebkését és öngyilkos ahart lenni. A detektív az öngyilkossági

Házasság 1924-ben.

(Hozzászólások.)

Teret adunk már a leányoknak: ideistáknak és pesszimistáknak egyaránt megszólaltak a fiatal emberek is, most megszólal egy családapa is, mert hiszen őket különösen érdekli ez a kérdés. Ez az őszbeccsavarodott, göblányos családapa, aki sutyos gondjai közzepette időt szakít magának arra, hogy hozzászóljon az általm felvetett aktuális kérdéshez, praktikusán igyekszik a problémát megoldani. Társadalmi és állami segítséget akar és mindenkinek el kell ismernie, hogy igaza van. A családapa igazsága a következőkre konkludálnak:

„Nem beszéltek a nagyvállalkozókról és nagykereskedőkről, a kik már régen féltették a milliócskát férjhez adandó leányok számára. Én a fikszfizetéses tisztviselő csoportjába tartozom és hosszú-hosszú pályám alatt feljutottam lassan a ranglétra felső fokaira és keserves nélkülözések árán, de mégis tehettem félre leányaim részére — mondjuk — száz ezer lejt, lejt fejenként, arra az időre, amikor férjhez mennek. Leányaim ma még gondtalanul élnek életüket és lelkiükben nem tállal visszhangra a „Házasság 1924-ben” rovat hozzászólásait, csapán én, az ősz apa gondolkodom azon, hogyan lesz, mint lesz, ha férjhez kell adnom őket. Ha visszagondolok a magam házasságára, ami-

kísérletet megakadályozta és a fiatal embert bekísérte a rendőrség re. Ott kétségbeesett zokogással ismerte be, hogy G. I. aradi gyógyszerész, alkalmazottja volt az egyik aradi legnagyobb gyógyszerárban, ahol nagyszabású lopásokat követett el.

A tragikus sorsú gyógyszerész elmondotta, hogy két esztendővel ezelőtt megköszült és egy előkelő aradi uriembert vett el feleségül. Szerelmi házasság volt és két hónapot a legnagyobb boldogságban élt a feleségével. Két hónap múlva felesége hirtelen megbetegedett és néhány nap alatt megölte a feleség. G. I. azóta buskomorságba esett, inni kezdett és az alkohol annyira szenvedélyévé vált, hogy minden pénzét arra költötte. — Az utóbbi időben, mint mondotta, már öntudatlanul, akarat nélkül ment a kocsmába és a zsebében levő pénz odaadta a kocsmá tulajdonosának, hogy adjon neki italt, mert az alkohol mámorra volt az egyetlen, ami feledtette vele tragikus sorsát. Amikor pénze elfogyott, ellenállhatatlan erő kényszerítette arra, hogy mindent elkövesse a pénzszerzésre, hogy alkoholhoz jusson. Ezért lopta meg főnökeit, a lopott gyógyszereket elárúsította és a kapott pénzt a legközönségesebb pálinkára költötte. A szerencsétlen idegbeteg ember, tehetetlenségét és akaratnélküliségét kihasználta és nagy összegeket szedte el tőle egy-egy pohárka pálinkáért. G. I. gyógyszerész kihallgatását a rendőrség ma befejezte és a jobb sorsra érdemes 27 éves fiatal embert átkísérte az ügyészség fogházába.

kor elég volt a szokásos három szoba butor, kelengye és az akkori időkre, amikor az ember nyugodtan házasodhatott és építhetett magának otthon, szomorúan látom, hogy milyen messze estünk most ettől. Tudom, hogy az idealista lányok nem adnak igazat nekem és még mindig ott tartanak, hogy két szerelmes szív egy kis kunyhóban is megfér. Igen, a boldogság még a butorozott szobában is boldogság maradt — pár héttig, vagy pár hónapig. És mi lesz ezután? Aki leánykorában szokva volt a jó módhoz, vajmi nehezen szokik bele a butorozott szoba szegénységéhez. A mámor hamar elszáll és a rideg valóságot gyorsan követik az első zsörtölődések, a szemrehányások, amiktől a boldogtalanság már igazán nincsen messze. Mi kárpótolja a fiatal lányokat leánykoruk ábrándjaiért. Az a tudat, hogy asszonyok lettek? Az újszerűség ingere hamar elszáll. És mi lesz ezután?

Ezek azok a dolgok, amik a fiatal embereket a házasságtól elriasztják. Csak meggondolatlan férfi köt olyan házasságot, amiből boldogtalanság fakad. Ne prédikáljunk idealizmust, hanem fogjanak össze a papák, különösen befolyással bíró papák, mindenki a maga tehetsége szerint. Ha más nem, az anyviszor felhozott házépítési akciót kellene már dűllőre vinni, könnyű amortizáció mellett. Ha lesz lakás horribilis lelépés nélkül, akkor több lesz a boldog menyecské is. Egy tapasztalt apa.

A pancotai kaszinó ünnepe.

Tegnap leplezték le a pancotai kaszinóban Nagy József katolikus plébános, a kaszinó elhunyt elnökének arcképet. A képet Wolf Károly, az ismert pancotai festő festette. Az elhunyt emléket Gerba Gusztáv meglehangú beszédben méltatta. Azután megejtették a tisztújítást, amelynek eredménye amaz általános óhaj megvalósulása lett, hogy Nagy József örökébe Pancota és a környék legnépszerűbb és társadalmi érdemekben leggazdagabb férja: Palkó Lázár kerüljön. A választás egyhangúlag ezt a kiváló és közszeretben álló urat emelte a kaszinó elnöki székebe, ahol új pozícióban, új módok, új eszközök állanak rendelkezésére, hogy továbbra is meleg szívvvel szolgálja azt a mintaszerű politikai és társadalmi békét, amelyet eddig is Palkó Lázár teremtett meg és tartott fenn Pancotán.

A vizsgadíj.

(Csekély összegű a félévi vizsgálatok díja.)

(Saját tudósítónktól.) A napokban kezdődnek meg az állami középiskolákban az aradi magyar tannyelvű katolikus főgimnázium tanulóinak félévi vizsgálatai. Az eddig érvényben volt rendelkezések szerint a katolikus főgimnázium tanulóinak arra való tekintettel, hogy az intézet nyilvánossági jogát évekként ezelőtt megvonták az állami középiskolák tanárai előtt, kell vizsgázni és a tanulóknak a vizsgákért fejenként 5—800 lej vizsgadíjat fizetni. A katolikus hitközség vezetősége megbízásából Fischer Aladár, a főgimnázium igazgatója és Boris Iván, a római katolikus hitközség titkára Bucarestbe utaztak, hogy érintkezésbe lépjenek dr. Pteancu Sándorral, az erdélyi középiskolák főigazgatójával, hogy a nyilvánossági jog visszaszerzése, a másik a vizsgadíjak redukálása iránt intervenáljanak. A küldöttség útjáról Fischer Aladár főgimnáziumi igazgató a következőket mondotta a Közlöny munkatársának:

— Mindenek előtt a vizsgadíjak ügyének rendezését kérték Pteancu főigazgatótól. Pteancu kijelentése szerint javasolni fogja a közoktatásiügyi miniszternek, hogy csak napidíjat fizessenek az állami tanároknak, tekintet nélkül arra, hogy hány növendéket vizsgáztattak le. A napidíj mindössze 400 lej és egy növendékre csak jelentéktelen összeg esnie. A közoktatásiügyi miniszternél és megjelentünk kihallgatáson. A miniszter igen barátságosan fogadott és hozzájárult ahhoz, hogy az állami tanároknak ne fejenkénti vizsgadíjat, hanem 400 lejes napidíjat fizessünk, ami a főgimnáziumnak nem kevesebb, mint 550 ezer lejes megtakarítást jelent. Az intézet nyilvánossági jogának visszaadásáról az új közoktatásiügyi törvény fog intézkedni.

Két nap farsangi báljai. Bálak és jelmez-estélyek Aradon és Timisoarán

Az elmúlt két nap bál krónikája ugyancsak gazdag volt. A mulató Arad és Temesvár elérkezett a bál szezon kelles közepébe, egymást érték a jelmezes és műsoros mulatságok, minden mulatságra alkalmas teremben felhevült arcu, táncoló párokat lehetett látni és egy-egy napon két három bál is lezajlott, a mulatni akarók válogathattak, melyikbe menjenek. Karneval herceget idén méltóan fogadták és Ofensége nem is panaszkodott, amerre csak ment, mindenütt csanongó jókedv terjedt. A nézhiány és egyéb hiány ugylátszik nem veszi el az emberek kedvét a mulatozástól és szinte töltözik, ha a nagy szomorúságok közepette egy pár vidám óra eloszlatja a borút.

Hogy az elmúlt két nap bál krónikája milyen gazdag volt, azt az alábbi tudósításaink mindennél fényesebben igazolják.

A Crisana bálja.

A „Crisana” diákegyesület szombati kulturálatánia után este jósikert bálát rendezett az aradi Fehér Kereszt nagytermében. A Crisana diákegyesület bálján jelenvolt hölgyek névsora a következő: báró Popp Aurélné, dr. German Joené, dr. Petruțiu Aronné, dr. Memete Demeterné, Steicu Jánosné, Balteanu Constantinné, Vulcu Maximné, dr. Bocu Severné, dr. Fautinar Sándorné, Miculescu Constantinné, Siclovian Pálné, Mihailovicu Sándorné, Siclovian Cornelia, Mihailovicu Mici, Răti Leticia, Lázár Délia, Fika Mariska, Miculescu Maria, Holcz Menyika, Csordás Rózsika és még számosan.

Amte-bál.

Szombaton este tartotta az Aradi Munkás Testező Egyesület hagyományos farsangi bálját a Központi-szálló nagytermében. Az AMTE-bál agilis rendezősége igyekezete, hogy a jelenvolt nagyszámú közönség minél kellemesebben szórakozzon, a legtekesebb mértékben sikerült. Szupé után rövid kabaré előadás volt, amelynek keretében a Központi-bár táncosai is felléptek. A jósikertült táncmulatságon jelenvolt hölgyek névsorát a rendezőség a következőképpen állította össze: Asszonyok: Kovács Jánosné, Peusek Vencelné, Zeih Andrásné, Bema Alajosné, Gonda Ádámné, Szalontai Sándorné, Lénárd Józsefné, Áros Gáborné, Kaufmann Péterné, Buja Gy. né, Márton Ferencné, özvegy Jancsó Gyuláné, özvegy Csillag Mihályné, Muszka Jánosné, Árdeleán Trajáné, Jankura Jánosné, Göpf. rich Andrásné, Stark Józsefné, Göm. ri Szilárdné, Kondor Józsefné, Nagy Karolyné, Békési Gyuláné, Kele Andrásné, Hobotka Mihályné, Farkas Lajosné, Erki Balászné, Höhm Jánosné, Császár Józsefné, Balázs Jánosné, Luj Gyuláné, Aljár Jánosné, Szabó Karolyné, özvegy Pinkárt Mátyásné, Grand Józsefné, Juhász Jánosné, Ursz Lázárné, Pesti Sándorné, Benkő Istvánné, Zimmermann Jánosné, Rézer Ottóné, özvegy Bedó Istvánné, Tóthási Kálmárné, Havancsák Józsefné, Tóth Mihályné, Gemeiner Agostonné, Gál Tivadarné, Patneházi Karolyné, Nevelik Józsefné, Pálkás Istvánné, Böszörményi Jánosné, Bakicz Máténé, Gajda Gáborné és Sztojka Kál-

mánné. Leányok: Philipp Anny, Kovács Rózsika, Erki Rózsika, Peusek Mici, Gedeon Margit, Nevelik Irén és Margit, Bemán Emmi, Gonda Mancsi és Juci, Szalontai Juci, Lénárd Kató, Limberger Mariska, Bardai Mancsi, Márton Teréz és Éva, Jancsó Mancsi, Csillag Mancsi, Jankura Mancsi, Kurticsán Erzsi, Göpf. rich Teri, Kobza Vilma és Teri, Göm. ri Aranka, Trendler Böske, Kondor Böske, Nagy Böske, Békési Rózsika és Katica, Fekete Ilonka, Szeredi Márta, Beron Ilonka, Herskovic Böske, Höhm Klári, Császár Boriska, Balázs Margit, Luj Anny, Karmausz Terike, Weil Erzsi, Szabó Mancsi, Fodor Mancsi, Pinkárt Böske, Juhász Mancsi, Ursz Mancsi, Pesti Ilus, Ocsay Rózsika, Zimmermann Vilma, Rum Kató, Rézer Böske és Manyi, Bedó Berta, Tóthási Juliska, Havancsák Teri, Tóth Etelka, Gemeiner Gizi, Gál Irén, Patneházi Rózsika, Szabó Margit és Benjamin Rezsiké. Az éjféli után megtartott szépségversenyen az értékes díjakat Gedeon Margit, Nevelik Margit és Erki Rózsika nyerték meg.

A temesvári zenebarátok estélye.

Szombaton este a timisoarai fészti és polgári kaszinó elegáns termei zsufolásig megteltek előkelő közönséggel. A hatóságok fejei, a közzadassági és társadalmi élet kitünőségei, gyönyörű asszonyok, viruló, elragadó leányok adtak találkát a Zenebarátok ezideti műsoros bálján, amely úgy a művészi teljesítmény, mint a morális és anyagi siker tekintetében páriát ritkítja.

Mint lady patronesszek a következő urasszonyok szerepeltek: Gavanescu tábornokné, Szana Zsigmondné, Blajan Victoriné, Mühle Vilmosné, dr. Obadeanu Pavelné, Oprea Jánosné, Prohászka Edéné és Klein Dávidné.

A nagyszámú hölgyközönségből a következő neveket sikerült följegyezniük: Asszonyok: Vertáné, Vidorné, dr. Várnayné, dr. Veterányné, Stern Dávidné, dr. Gonda Mártonné, dr. Wiener Mórné, Hoffmann Jenóné, dr. Ligeti Sámuelné, Balla Hugóné, dr. Rosenthal Marcellné, Lovas Antalné, dr. Brück Etelné, Erdélyi Izsóné, dr. Sas Ernóné, Bunzlné, Steiner Miksáné, dr. Josefíné, dr. Schröderné, Tillschneider Istvánné, Sternlicht Manóné, dr. Schimerling Arminné, Eisler Sándorné, Eisler Béláné, dr. Nistorné, Biriescu Györgyné, Stefanescu ezredesné, Grosman Nándorné, Kunst Lajosné, dr. Kun Arturné, dr. Láng Lajosné, dr. Láng Lehelné, Grósz Józsefné, Horváth Lajosné, dr. Drexler Miksáné, Heber Gyuláné, Rajna Gyuláné, Szamek Adolfné, Kun Richárdné, Lukács Ivánné, Adler Istvánné, dr. Löffler Gézáné, Máthe Antalné, Blán Leoné, dr. Blum Gyuláné, Friedmann Lajosné, Bröder Józsefné, Havas Dezsóné, Neuhut Lászlóné, Neubauer Gidáné, Bányász Arturné, Rosztakyné (Cernovits), Schiller Gézáné, dr. Klein Márkné, Buzáné, dr. Brück Pálné, dr. Bicklné, Krausz mérnökne, dr. Dézsnáiné, dr. Darnay Jónásné. — Leányok: Cehá Trudi, Sameth Julis (Lugos), Braun Lili, Bram Ilus, Stefanescu Lili, Gavanescu N., Vadasz Sári, Szamek Dóra, Blum Klári, Blum Lili, Gombás Ticu, Goldmann nővérek, Ungár Ilus, Ungár

Boris, Reiter Olga, Bunzl Heddi, Bunzl Trudi, Hoffmann Magda, Darnay Toto, Mühle Luso, Weisz Magda, Káldori Mici, Balla Böske, Rosenzweig Kató, Tomya Piri, Grünfeld Ilonka, Bölcsey Margit, Bröder Iboly, Weisz Vera, Deutsch Marika, Kremer Ica, Kun Medi.

Hajós-bál.

Estendőök óta úgy tekintenek az aradi bárendezők a Hajós-bálra, mint valami prognózisra: ha a Hajós-bál jól sikerül, úgy a többi bálak is jól sikerülnek. És az 1924-iki prognózis kitünő volt. A Hajós-bál fényesen sikerült, Karneval herceg semmi kivételt vallott nem találhatott: jókedv, derü, pezsgómámor, káprázatos jelmezek és fényes estélyi toalettek, szép asszonyok és lányok, szép-tevő frakkos urak — mindből volt fölös mennyiségben.

Este fél tizenegykor kezdődött a bál a Fehér Kereszt nagytermében, amely ekkorára már zsufolásig megtelt. A terem szüknek bizonyult, egymásután érkeztek a jelmezes és estélyi ruhás hölgyek és a szem szinte káprázott, ha végig tekintett a szimpompás tömegben. A terem bejárata előtt rendezők várták az érkezőket és tapintatosan, finoman leigazoltatták mindenkit. Sehol semmi bántó vagy zavaró momentum. Az agilis rendezők figyelme mindenre ki terjedt. A művésziesen dekorált terem Lengyel László iparművész és Pál István festőművész munkája, ugyancsak ez a két művészember varázsolt halászkorcsmát is a terem egyik fülkéjéből, ahol nyemc falatokat kaphattak a táncban kifáradtak. Tizenkettőkor érte tetőpontját a mulatság, lekerültek az alarcok és általános morailat futott végig a hatalmas termen. Ennyi szép asszonyt és lányt egy tömegben ritkán lehet csak látni.

A Hajósok bálja úgy anyagiakban, mint erkölcsiekben fényesen sikerült és ez a Hajós-egylet agilis rendezőgárdájának érdeme. A mulatság csak a kora reggeli órákban ért véget és nem frázis, ha megállapíthatjuk, hogy a közönség egy igazán kellemesen átmultott est emlékével távozott a Fehér Keresztből.

Az estélyen az alábbi következő hölgyek vettek részt. Jelmezben: Lakatos Aladárné (vörös malom), Orbán Abáné (Matyónó), Babcsányi Ferencné Temesvár (fekete domínó), Reismann Jenóné (fekete pierette), Pál Gyuláné (hollandi menyecske), Földes Endréné (puderpompon), dr. Dohány Sándorné (biedermeier), Horovitz Tiborné (minóza), Kovács Gyuláné (kertészleány), Székely Mihályné (domínó), Rácz Gyuláné (domínó), Hollander Emilné (hollandi menyecske), Valkó Dezsóné (rokokó), Serbestyén Edéné (zöld fantasie), Kornis Mártonné (rokokó), Deutsch Teresi (zöld harkály), Bölcsey Magda, Budapest (fekete domínó), Mittemann Agnes Marosvásárhely (baba), Farkas Ilus (biedermeier), Brunner Gigi (fantasie), Rosenzweig Kató, Nagyszentmiklós (béka), Büchler Margit (pierette), Hermann Emma (margaréta), Assael Magda (keleti nő), Luca Ghysa (biedermeier), Ungár Boris (harlekín), Karácsonyi Lenke (fehér egér), Singer Magdus Timisoara (harlekín), Révész Ilus (szóko ibolya), Révész Magda (pollangó), Reinhart Dudi (bieder-

meier), Reinhart Lala (biedermeier), Klein Boriska Pászto (Szentia mosbogárka), Varga Piroška (tiroli), Gergely Lili (harlekín), Moravetz Elza (ballerina), Gellért Melinda (rádium), Morgenstern Irma (fantasie pierette), Ruba Anny (kéményseprő), Weisz Böske Timisoara (meissen porcellán), Horovitz Éva Cluj (Kolozsvar) (szü. indán), Lengyel Boriska (szü. indán), Szöllösi Magda (cigányleány), Endre Janka (planétásleány), Kiss Anny (tutenkhamen), Kalmár Baba (pólyásbaba), Estélyi ruhában: báró Neuman Alfrédné, Stauber Józsefné, Sebestyén Józsefné, Farkas Áronné, Kaufmann Lajosné, Kardos Jenóné, Hevesi Adolfné (Gyula), Schwarz Manóné, Krausz Jankabné, dr. Kell Józsefné, dr. Kilenyi Zoltánné, dr. Lukács Jenóné, Assael Karolyné, Szabó Györgyné, Messer Arminné, Bustin Sándorné, Braun Gusztánné, Balázs Dezsóné (Nagyvárad), dr. Kilenyi Albertné, dr. Singer Lajosné, Ungár Arminné, Dömötör Lászlóné, Bozó Aladárné, Oláh Sándorné, Lőránt Józsefné, Altmann Ernóné, Drechsler Róbertné, Steiner Rezsóné, Steiner Mórné, Bröder Józsefné (Timisoara), Révész Lászlóné, Révész Karolyné, Berger Albertné, Bársony Andorné, dr. Olasz Pálné, Anhalzer Ignácné, Feiner Farkasné, Krausz Lipótné, Horvát Józsefné, Klein Edéné (Pászto), Sáfrán Emilné, Székely Andorné, Kun Józsefné, László Dezsóné, Burza Kornélné, Kállay Nándorné, dr. Mészlányi Emilné, Lányi Izsóné, Deutsch Miksáné, Bán Vilmosné, dr. Engelberg Józsefné (Gyergyószalamás), Kotzander Ignácné, Kotzander Gyuláné (Hátszeg), Bérczy Lajosné, dr. Mladin Severné (Ujarád), Kornis Árpádné, Schuthof Andorné, Schwarz Hermanné, Farkas Ábráhamnéné, Gellért Pálné, Kornis Bernátné (Vinga), Vértés Henrikné, Sztanics Györgyné, dr. Grumáz Lászlóné, Grumáz Ernóné, Dömötör Sándorné, Telcs Adolfné (Makó), Róth Zsigmondné, Szamek Mórné (Timisoara), Szamek Adolfné (Timisoara), Eiser Sándorné, Cserebéláné, Weinberger Kálmánné, dr. Vörös Lászlóné, dr. Buck Gáborné, Lengyel Lörincné, Vörös Ernóné (Nagylak), Rácz Józsefné, Fejér Gáborné, Anor Józsefné, Csillag Lajosné, Jakobi Gyuláné, Fülöp Béláné, Weisz Edéné (Timisoara), Szöllösi Istvánné, Brunner Béláné, öz. dr. Mann Adolfné, Harafamb Henryné, Somló Istvánné (Budapest), Revici Leoné, Czukor Jánosné, Kemény Györgyné, Farkas Lily, Deutsch Böske, Lebovits Erzsike (Nagyvárad), Anhalzer Rezsiké, Braun Ella, Bröder Ibolyka (Timisoara), Specht Louise, Himmler Hedvig, Schiebstock Helia, Bérczy Ilonka, Höflich Riza, Deutsch Erzsébet, Telcs Lili (Makó), Bartók Etus, Szamek Janka (Timisoara), Szamek Dóra (Timisoara), Eiser Rózsika, Roth Gitta, Revici Blanche. A férfiak közül a következők voltak jelmezben: Krausz Gábor (mofisztó), Reiner György (Chaplin), Schwarz Gusztáv (Savonarola), Stauber István (japán), Messer István (Pancota), (néger), Vértés Gyula (kisértet), Pál Gyula (domínó), Kovács Gyula (domínó), Babcsányi Ferenc (domínó), Spisler Ernő (briganti), dr. Ungár Imre (cseléd), Pál István (Maitre Bregnon), Bodnár József (planétás).

— Az aradi újságírók bálja. Az aradi újságírók február 2-iki jelmezes estélyére a rendezőség már szétküldte a meghívókat. A szétküldés alkalmával előforduló elkallódás, vagy késés kiküszöbölésére a rendezőség felkéri mindazokat, akik meghívóra igényt tartanak, hogy címenket az Aradi Közlöny vagy Erdélyi Hírlap szerkesztőségében jelentsék be. Azonkívül minden, a bálra vonatkozó ügyet a bál iroda Brancovici (Lázár Vilmos) ucca Ortutay-palota, Erdélyi Élet szerkesztősége, intéz.

— Az orvos-bál rendezősége értesíti azon családokat, kik tevédségből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, közöljék bármely orvosismerősük által a rendezőséggel.

— Timisoarai újságírók jelmezes estélye február hó elsején.

— Jelmezbál. Gencsyné jelmezbájlára az esetleg nem kézbesíthető meghívók vendégei részére naponta d. u. 6 órától táncteremben átvehető. A jelmezesestélyre a jelmez nem kötelező.

A magyar korona rontói

(Százmillió büntetés és letartóztatások. — Szigorú eljárás a kontremínörök ellen.)

Budapestről jelentik: A Devizaközponthoz fegyelmi tanácsa a Stuck Gyula és Hugó bankcéget a magyar korona megkontremínálása miatt száz millió korona pénzbüntetésre ítélte. Stuck az ítélet következtében lemondott a bankáregyesületben viselt, alelnöki tisztségéről. Az igazságügyi miniszter utasította az igazságügyi hatóságokat, hogy a koronakontremínörök ellen a legszigorúbb eljárást folytassák le. Ernst Pált, a bécsi Depositenbank igazgatóját átkísérték az ügyészség fogházába.

Budapestről táviratozzák: Agai Kürschner, Schwitzer, Stein, Gara és Opler bankárokat, akiket a magyar koronával való üzérkedésen és ezzel kapcsolatban a magyar valuta rontásán értek előállították. Az előállított bankárokat ma átszállították a rendőrségről az ügyészség fogházába. Tegnap este minisztertanács volt a koronarontás ügyében és meghallgatták a referensek előterjesztéseit.

A korona rontók ellen a legszigorúbb mértékben járnak el a büntetőtörvénykönyv alapján, a mely nagy pénzbüntetésen kívül háromévi, illetőleg rendszeres üzérkedés esetén hét évi fegyházzal sújtja a korona lerontására való spekulációt.

Budapestről táviratozzák: Opler Ottó, a Balkán-bank vezérigazgatója, aki ellen a korona kontremínüggyében tettek följelentéseket, a külföldre szökött. Az a gyanu ellene, hogy a Depositenbank részére fiktív kontót vezetett.

— Cigányok aranyban teszik le a kauciót. Körülbelül két héttel ezelőtt a remetei csendőrség letartóztatott több cigányt, mert őket gyanúsítják a Fibi's községben előfordult lopásokkal. A letartóztatott cigányokat behozták a timisoarai ügyészségre, ahol megjelentek Granciu Mihály rékási, Karpas Bumbu vizesdái és Kalderas Náci topoloveci cigányvajdak és 10 darab 100 koronás aranyat tettek le kaucióként a letartóztatott cigányok szabadlábra helyezésére végre.

HIREK.

Újra taníthatnak az elbocsátott tanítók.

(A tanév végéig kaptak haladékot a román nyelv elsajátítására.)

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny annak idején megírta, hogy a nyáron tartott tanítóvizsgák eredményeképpen miniszteri rendelet érkezett, amely szerint száz magyar tanítót elbocsátottak. Petrovici János timisoarai tankerületi főigazgató Bucurestibe utazott, hogy a tanítók érdekében interveniáljon. Ez az intervenció sikerrel járt, a mennyiben biztos forrásból nyert értesülésünk szerint a tanítók továbbra is állásukban maradnak. A minisztérium újabb vizsgát engedélyezett és erre a tanév végéig halasztást adott. Az érdekeltek szülői körében a sikeres intervenció híre nagy megkönnyebbülést idézett elő, amennyiben gyermekeik zavar talan tanítása biztosítva van. Értesülésünk szerint a tanítók januári fizetését már a napokban folyósítják.

— Gör. kel. Vizkereszt ünneplése. Fényes külsőségek mellett tartották meg az idei gör. kel. Vizkereszt ünnept. A görög keleti román templomban Pap I. János püspök tartott misét, amelyen nagy számban vettek részt. A mise után feltizenegy tájban a püspök baldachin alatt a Marospart felé indul, hogy a keresztet a szokásos szerzetások között a Marosba dobja. A menetben Scarisoreanu és Mamu tábornokok, Georgescu prefektus és Robu János dr. főpolgármester vezetésével az összes városi és állami hivatalok vezetői és a katonaság képviselői. A keresztet a nagy hirtetvre szerelt téli fürdőző Csutina János hozta ki a vízből. Ágyulövésök sora között ment végbe a Maros megszentelése. Ennek végzetével a városháza előtti téren díszfelvonulás volt. Az ünnepség déli egy óráig tartott.

A timisoarai hatóságok fényes keretek között ülték meg a Vizkereszt ünnept. Olyan óriási tömeg gyűlt össze az ünnepélyen, hogy a Hunyadi-hídon kénytelenek voltak a vilamos forgalmat beszüntetni.

— Új gör. kel. szerb lelkész Arad-Gájban. Christofor Hoic volt gáji szerb tanítót folyó hó 14-én a sikeres lelkészi vizsga után Nagyikindán dr. Lotie timisoarai szerb püspök lelkésszé szentelte fel. Az új lelkész, aki már tanítói működése alatt általános megbecsülést vívott ki magának, a gör. kel. Vizkereszt ünnepen mondotta első miséjét Arad-Gájban.

— Dr. Miron Jusztin ügyvédi irodáját Str. George Popa (Ferdinánd-ucca) 1. szám alá helyezte át.

— Az újoncok bevonulása. Az aradi hadkiegészítő parancsnokság figyelmezteti az 1924. évfolyambeli állításköteleket, hogy február 1-7-ig be kell vonulniok. Azok is kötelesek bevonulni, akik behívó parancsot nem kaptak. Az egyéves önkéntesek, akik saját lovaikon teljesítik szolgálatot, külön behívót kapnak, amelyeknek átvétele után szolgálattelekre kell jelentkezniök.

— Böreljen Kerpel könyvtárában.

— Öltözé-asztala hiányos, ha nincs rajta Brázy kölnivíz. Kapható mindenütt.

— Felhívjuk olvasóink figyelmét a „Jeunesse” mai hirdetésére.

— Révay Lexikon XVI. előjegyzés, üzi. könyvek, dossiek. Kerpelnél

LEGUJABB.

Megalakították a balti államok védszövetségét.

Varsóból jelentik: Észtland, Finnland, Litvánia, Lettország és Lengyelország képviselői a közeljövőben Konferenciát tartanak, a melyen végleg megalakítják a balti államok védszövetségét. A konferencia idő-

pontját eredetileg január 27-re tervezték, azonban közbejött akadályok miatt február 2-ára halasztották. A konferencián az érdekeltebb államok külügyminiszterei utján képviseltetik magukat.

— Vaitoianu miniszter felesége egy aradi keresztelón. Fényes keresztelő volt szombaton este Vulpe József, aradi sziguranca-főnökhelyettesénél. A főnökhelyettesnek kis leánya született, akinek keresztanyai tisztét Vaitoianu Artur közlekedésügyi miniszter felesége vállalta el, aki részt is vett a szombati aradi keresztelón. A családi ünnepély fényes vacsora keretében folyt le, amelyen megjelent Arad város előkelő román társadalmának számos tagja.

— Aradi orvos súlyos balesete. Súlyos szerencsétlenség történt ma délután öt órakor dr. Simó Károly aradi orvossal. Kocsijával a Str. Baritiu (Rákóczi-uccára) hajtott. Amikor lelépett a kocsit lépcsőjéről, megrúszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy jobb alsó lábcsontját eltörte. Az előhívott mentők dr. Kabdebó János orvoshoz szállították, aki az eltört lábát gipszkötésbe tette. A súlyosan sérült orvost lakására szállították. Dr. Simó Károly szerencsétlensége általános részvétet keltett Aradon.

— Szalay Antal temetése. Arad előkelő társadalmának széleskörű részvétele mellett helyezték vasárnap délelőtt örök nyugalomra Szalay Antal ügyvédet és földbirtokost. A Str. Cosbuc (Wesselényi) uccai halottas ház udvarában fölállított ravatal körül megjelentek az elhunyt rokonai és tisztelői nagy számban. Az egyházi szertartást dr. Lakatos Ottó aradi plébános végezte fényes segédlettel. Beszentelés után föltették a koporsót a halottas gyászkocsira, amely előtt egy külön koszorus kocsit vitte az utolsó búcsúzóknak szánt szebbnél-szebb virágokat.

— Halálozások. Régi, tekintélyes közismert kereskedő halt meg január 6-án Nagybecskereken. Eisenstädter I. L. volt siriai (világosi) szőlőbirtokos és kereskedelmi tanácsos, az Eisenstädter S. és Társai cégek főnöke. Dönt ki hosszú és tevékeny munkálkodás után a sorból, halálával gyászba borítva egy közismert és előkelő családot. Eisenstädter intenzív közgazdasági tevékenységet fejtett ki életében és a nagy cég felvirágoztatásán kívül megalapítója volt a Torontáli banknak és hosszabb időn át elnöke a nagybecskereki izraelita hitközségnek. Az Aradon és Timisoarán általánosan ismert öreg ur halála mindenütt mély részvétet keltett.

Flaschner György Imre, az Aradi Butorszövetkezet tiszteletesebbje folyó évi január 20-án életének 58-ik évében meghalt. A temetés 22-én délután Str. Porumbaru (Knézhich-u.) 13. szám alatti gyászszobából lesz. Halálát számos rokon és jóbarát gyászolja.

— Hága Haajische Courant: Bensőséges, elmélyedő játékok független az anyagtól. Hogy eitalálták a valódi Mozartot jellemző mélebus hangulatot a Trió Menuettjében. Esményi Mozart előadás volt. Berlin Signale für die Musikalische Welt: Waidbauer—Kerpelyék az összes erényeit

birják a kiváló vonósnégyes-együttesnek, páratlan technikai tudás, kifogástalan összjáték, rendkívüli intelligencia, finom stílus és ritmus érzék és fölséges dallamos tonus jellemzik játékaikat. Igazán csodálatunk kellett, ahogyan Debussy ködfiatyolós alkony hangulata után Mozart napfényes világába vittek és azután Beethoven mélyen járó férfias lelkét megértették és megérezteték velünk.

— Filharmonikus hangverseny. A változott viszonyokhoz alkalmazkodva, a január 28-iki hangversenyen a legszebb vonószekari művek interpretálásában fog megnyilvánulni az aradi filharmonikusok törhetetlen akaratereje; művészi ambíciója. Az est solistája Pollermann Aranka, a rövid idő alatt méltán nagy hírré szert tett kiváló hegedűművész. Szégyenlő karmester Unger tanár. Jegyárúsítás Scherhagnál.

— Az aradi államrendőrség hivatalos órái. Az aradi államrendőrség hivatalos óráit a mai naptól kezdve délelőtt 9—1-ig és délután 4—7 óráig tartja.

— Aradi rendőri hírek. Stroff János aradi kereskedő zsebéből Grobsán János mulatozás közben kilopta 12800 lejéről szóló takarékkönyvét. A rendőrség megindította az eljárást. Az aradi rendőrség lefoglalt 140 kilogramm tollat, amelyet egy vagonból loptak el az aradi állomáson. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen. — Özv. Kontsek Mihályné feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Str. George Lázár (Simonyi-ucca) lakásába betörték és nagymennyiségű fehérműt loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Aradi mozi hírek.

* Kedden utoljára mutatja be az Uránia mozgószínház az „Isten keze” című nagyhatású filmdrámát, melynek vezetés szerepét a csodaszép Lothi Ila játsza. Ibsen regényéből feldolgozott film a szerelem csodálatos szépségeit tárja a néző elé, az érzések magasrátörését, mely nagy, megrázó tragédiában ér véget. Az események központjában Helena Blaas (Lothi Ila) nagynevű művész áll, aki egy véletlen folytán megismerkedik Henry Bardin íróval és életük szerelme egymásután csalódást okoz. Megható jelenetek következnek, melynek Ibsen drámai befejezés ad.

* Kedden és szerdán utoljára mutatja be az Apolló színház Harry Piellet a főszerepben az utóbbi évtizedek legizgalmasabb detektívdrámájának: a Sátán helytartójának első részét. „A testet öltött rémület” főszereplője Harry Piel csodálatos, izgalmas attrakcióval ejti bámulatba a nézőt. Egy jól szervezett társaság Harry Piel elfogja, bámulatos jelenetek következnek, az elektromos házból való menekülés, az autóművészt. Mig végül Harry Pielnek a gyár igazgató leányának segítségével sikerül megmenekülni.

KÖZGAZDASÁG.

Fiktív számlák — a vám megtevesztésére

(A temesvári Klein Dénes cég pora egy csehszlovák szállítóval.)

(Saját tudósítónktól.) A Kereskedői tevékenység tipikus esete foglalkoztatja most a temesvári Lloyd-bíróságot. Először igazolja az az eset is, hogy a nagy vámtevételek a behozatalnál felmerülő különféle nehézségek a kereskedőket arra ösztökélik, hogy meg nem emegedtek, tiltott módokon mindent elkövesse, a saját anyagi előnyükre.

Deusth Ciszta és fiai közigazgatási, csehszlovákiai cég Klein Dénes és Tsa ismert temesvári cégnél (Klein Dávid) több millió értékben bizományi árut adott át. A behozatali vám óriási tételei miatt a csehszlovákiai cég fiktív számlát mellékel, természetesen erősen redukált árfelirattal, de egyben mellékelte a bizományi áru tényleges árát is.

Amikor elszámolásra került a sor, a Klein Dénes és Tsa cég

csak a fiktív számlában feltüntetett árak arányában akart elszámolni. A Deutsch és fiai cég ebbe nem ment bele és 35.000 cseh korona differencia miatt pert indított a temesvári Lloyd-bíróságnál.

A felperesi céget dr. Böhm Árpád, az alperesi céget a dr. Veres iroda képviseli.

Már három tárgyalás volt ebben az ügyben, de döntésre mind- ezideig nem került sor, mert alperes a legutóbbi tárgyaláson terjedelmes előkészítő iratot nyújtott be, amelynek megválaszolására a bíróság 15 napot engedélyezett a felperesnek. Ennek eltelté után tűz ki újabb terminust a bíróság.

Az ügy kimenetelére eddig nemcsak a Bánáthban, hanem az egész Erdélyben nagy érdeklődéssel tekintenek.

Valutapiac.

Helyi valutaárak. (Január 21.) Francia frank 9.20, svájci frank 35.20, dollár 203.50, szokol 6, lira 9, angol font 880, magyar korona 0.0050, osztrák korona 0.0028.50. **Kifizetések:** Budapest külföldi 140, bélföldi 174, Bécs 353, Prága 5.89 Zürich 35, Milano 8.80, London 8.57, Páris 9.15, Newyork 202.50, Belgrád külföldi 2.32, bélföldi 2.17.

Zürichi zárlat. (Január 21.) Amsterdam 215, Newyork 579.50, London 2441, Páris 25.30, Milano 25.07.50, Prága 16.90, Budapest 0.02.05, Belgrád 6.60, **Bucuresti** 2.90, Bécs 0.0081.25.

Budapesti értéktőzsdezárlat. (Január 21.) Magyar Hitel 630.000 Osztrák Hitel 170.000, Salgó 646 ezer, Rima 135.000, Ganz Damubius 4.450.000, Köszén 2.750.000, Szlavonia 99.000, Kereskedelmi Bank 141.000, Schlick 1.030.000, Cukor 3.550.000.

orosz zeneköltő szerzeményeinek gyöngyeit.

Az előadás méltó volt a darabhoz. **Bartók** Etust ezuttal vezető szerepben láttuk és igazán művészettel játszotta meg a nagyratörő és intrikákon át diadalmaskodó asszonyt. Szép énekcszámjai különösen tetszettek. Nagyobb női szerepet még csak **Szeghő** Lily játszott, egy jól megírt szerelmes markotányosleány szerepét. A kitűnő szubrett pompás táncával és finom humorával nagyban hozzájárult a sikerhez. **Tompa** Béla mindenható Mencsikófi tábornagya erőteljes, markáns alakítás. Jól diszponáltan énekelt és az első felvonás gyönyörű szólószáma után elementáris erővel zúgott fel a taps. A humorról **Ekecs** és **Gyözö** gondoskodtak. Ekecs szédületes frama orosz tánc különösen tetszett. Az aranyos humorú **Gyözö**, aki egy részeges tábornokot játszott, minden gesztusával kacagást idézett elő. A második felvonásban gyönyörű balett táncot táncolt **Adler** Eszti a mulkor már méltatott tüneményes tehetségű kis balett táncosnő. **Bizza** Laci egy orosz néptáncot táncolt bámulatos technikával. Betétként **Nelly** és **Rudy**, a Kereszt-bár népszerű táncosai eltáncolták a híres „Halál táncukat”, amelyet zúgó taps jutalmazott. — Kovács karmester szakavatott dirigálása mellett a Csajkovszky zene minden szépsége érvényre jutott. A premiert zúgott színház nézte végig és a Diadalmasszony szép sikert aratott. (k. s.)

ton volt a bemutatója az aradi színházban. A diadalmasszony még kedden és szerdán marad műsoron a premier szereposztásában, az első este nagyszerű táncbeteivel: Rudy és Nelly mondani táncos-pár, valamint a zseniális Adler Esztike részvételével. — Vörös malom. Molnár Ferencnek Budapesten szokatlan nagy sikert aratott színjátékának, a Vörös malomnak csütörtökön lesz az aradi bemutatója, az összes erdélyi színházok megelőzésével. Gergely Gizi, a társulat vendége, a fő női szerepben, Darvas Jávora, Serreghy, Gyözö és Mészáros játszanak a Vörös malomban. A nagyszerű színjáték premierjére már minden jegy elfogyott és jegyeket már csak a második előadástól lehet kapni. — A szelvényfüzetek birtokosaihoz. A színház igazgatósága figyelmezteti a szelvénytulajdonosokat, hogy az egyes jegyeket csak úgy válthatja be, hogy ha a pénztárnál minden alkalommal az egész füzetet jeleníti meg, leszakított jegyek érvényességét a színház nem ismeri el. Ez intézkedés megtételére a visszaélések megszüntetése végett volt szüksége az igazgatóságnak.

A szerkesztésért ideiglenesen: **KÓCSY JENŐ** felel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

Özv. Flaschner György Imréné szül. Hochler Jolán bánattól megtört neje, egy a maga, mint gyermekei János és Imke, valamint az összes rokonok és jóbarátok nevében mélyszégyen fájdalomtól eltele, és a Mindenható szenteségek akaratában megnyugodva, szomorodott szívvel tudatja, hogy a legjobbjától, gondos édesapától, testvér, sógor, nagybácsi, rokon és jóbarát

Flaschner György Imre az Aradi Butorszövetkezet elnöke,

folyó évi január hó 20-án este fél 8 órakor, áldásos életének 58-ik és legholdogabb házasságának 18-ik évében, rövid de kínos szenvedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Felejtethetetlen öröge halottunk földi maradványait folyó évi január hó 22-én, délután 3 órakor fogjuk a Str. Porumbaru (Knežich-ucca) 13. szám alatti saját gyászházából, előzőleg a rom. kath. anyaszentegyház szertartása szerint történt beszentelés után az alsó temetőben, az örök nyugalomnak átadni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért folyó évi január hó 26-án, délután 10 órakor fog a főtisztelendő Minorita-atyák szentegyházában az egék Urának bemutatni. 343

Plhenj csemetecse!
Tied a nyugalom, miénk a fájdalom!
Arad, 1924. január hó 20-án.

Varga Imre utóda, „Szent Margit” első temetkezési intézete, Arad, Bul. Regina Maria (Aniárány-tér) 15. sz.

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezetének igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselői, mély fájdalommal jelenti, hogy hosszú éveken át volt elnöke

Flaschner György úr

folyó évi január hó 20-án este fél 8 órakor elhunyt.

Kötelességtudó, lelkiismeretes és becsületes tisztviselőt veszítettünk a megboldogultban, kinek emlékét mindenkor szeretettel és kegyelettel fogjuk megőrizni. 343

Arad, 1924. január 21-én.

Irodalom, művészet

A diadalmasszony.

(Operapremier az aradi Városi Színházban.)

Offenbach, Schubert és Beethoven után most az orosz zenebírási Csajkovszky került a színpadra operett, alakjában. **Friedmann** és **Jenbach** bécsi írók Nagy Péter cár mozgalmas életének egy érdekes epizódját dolgozták fel operettnek és hogy a szöveg és a szereplők beállítására néhol a történelem rovására megy, az nem is baj, operettnek a hatás kedvéért szabad eltérni a históriától. A markotányosnőből lett Katalin cárnő szédületes karrierje a **Diadalmasszony** szízsége és a közönség nem unatkozott, tulpatélikus részek, agyongyöngyört helyzetkomikumok, erőteljes humor és kirok között született vígjátékok nem voltak. Csajkovszky gyönyörű zenéje egészen lenyűgözte a közönséget, Klein bécsi karmester ügyes kézzel válogatta ki a nagy

Bucurestibe indítunk futárt kedden délelőtt, megbízásokat és C.F.R. bér- let kieszközését vállaljuk. **Kelet** hírlapiroda ARAD, Strada Alexandri (Salacz-u.) l. 1008

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltteként nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS

Mivel az **Ecca** papírüzletet és bizományi irodát a mai napon átvettem, felhívom a fentnevezett üzlet hitelezőit, hogy követeléseiket 8 napon belül annál is inkább jelentésük be, mert elkésztett bejelentéseket figyelembe nem veszek.
Arad, 1924. jan. 21.

267 **Frey Fidel.**

T. Helvetia Biztosító Részvénytársaság vezérigazgatója

Timisoara.

Kötelességemnek tartom a motor- és gépjárművel kapcsolatos károknak gyors és kielégítő módon való liquidálásáért Önöknek ezton meleg köszönetet nyilvánítani.
Timisoara, 1924. január 4-én.

Frankl Bernát,

809 II. ker. Alsó Arok-uca 12.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják köszönetünket mindama tisztelt ismerőseink, akik felejtethetetlen halottunk

Patzer József

elhunyatával részvételt nyújtották és a temetésen résztvettek.
Aradul-nou (Uj-Arad), jan. 22.
A gyászoló család.

Zsák, zsineg, ponyva.

308 **Havas Dezső Timisoara**

Elsőrendű burgonya

makói vöröshagyma
makói fokhagyma
legolcsóbb áron kapható: 516

Fischernehl, Arad, Piata Catedralai 7.

Romanovsky Ernő

ablakredőnykereskedés és szerelés
198
Timisoara, IV., Fröbl-uca 12. sz.

Merle Géza

okl. mérnök és vállalkozó

Arad, Str. Eminescu 8. (Deák Ferenc-ucca 40.) Végez földméréseket, parcellázásokat előnyös árban, traciroz és épít iparvasutakat, ellenőriz építkezéseket. Mindennemű vasbeton vállalkozás. — Üveggel bélelt vasbeton bordók speciális készítése. — A mérnöki irodával kapcsolatos **INGATLAN ÉS ÁRUFORGALMI SZAKIRODA.** 7462

GARA OFI

okl. cipész

Str. Corvia (Husvadi és Szt. Pál) u. sarok.

Ha szép akar lenni használjon **KULKA-féle** Lillom tejkrémet, szappant, pudert **Kulka Emil,** város igyógyszertár 3 szobában **Timisoara.**

A. Hamburg-Amerika-Linie

Közös szolgálatában az

United-American-Linien Inc.-al.

Vezérképviselősege:

LAZAR H LAZAROVITZ,

díjmentes felvilágosítással

szolgál:

Északamerikai Egyesült Államok, Dél-Amerika, Cuba, Mexico és Brasi- liába utazóknak az aradi fiók.

Str. Eminescu (Deák F.-ucca)

Fehérkereszt épület. 7458

PUBLICATIUNE DE LICITATIE

In sarcina, risicul si spesele debito- rului intarziat Alexandru Klein se va vinde la licitatie publica tinuta la 24. Ianuarie 1924. d. m. 3% pe langa inter- venția notarului public dr. Eugen Beles, aici in Arad Bulev. Dragalina No. 2. in magazinul expeditorului Mauritiu Rubin- stein diferite marfuri de pieirie, cari au pretul de strigare Lei 115.000, acelma care va poimite mai mult, eventual insa se vor vinde si sub pretul de strigare. Amatori au se depune 10% la mai- nile notarului public.

Marfurile se pot vedea in ficcare zi la fata locului, iar conditiunile de licita- tie sunt depuse la biroul notarului pub- lic dr. Eugen Beles in Arad, Strada Bratianu 2.

Arad. la 21. Ianuarie 1924.

Dr. Eugen Beles, notar public.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Ezennel közhírré teszem, hogy egy kézizálogos hitelező kérelmére Klein Sándor borkereskedő aradi lakos késő- delmes adós veszélyére, költségére es kárára 534.75 quadrat I-a Sevret, 241.50 quadrat Bagaria, 338.25 quadrat Heyl- Box „17”, 72.50 kg. Croupon talp, 152.50 kg. Blankbör, 17 kötés fehér és fekete juhbör közbejöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen 1924. évi január hó 24-én délután fél 4 órakor Arad, Bulev. Dragalina 2. szám alatt Rubinstein Mór szállító raktárában a legtöbbet ígéro- nek, esetleg kiküldési áron amú is el fog adatni. Kikiáltási ár 115.000 Lei, melynek 10%-a árverezési szándékozó részéről előző közjegyző kezéhez le- teendő.

Az árverés egyéb feltételei dr. Eugen Beles közjegyző irodájában hivatalos órák alatt megtekinthetők (Str. Bra- tianu 2.) 519

Arad, 1924. január hó 18.

Boldog lesz, ha nálunk vasz!

Házat, üzletet, ingat- lant, lakásberendezést, zongorát, sző- nyegot stb., kedvező feltételek mellett

„VICTORIA” IRGDA,

Arad, Piata Avram Iancu 16. 7451

„JEUNESSE” Leány divatsalon, Arad,

Bul. Gen. Dragalina 16. Et. I. (Apponyi körút) 8. l. em.

Készít ruhákat és kabátokat

kisebb és nagyobb leányok részére.

Legszébb kivitelben, a legkényesebb izlésnek megfelelően. 10008

Hajduska & Co.

Arad,

Piata Avram Iancu No. 7.

Déligyümölcs és konzerváru különlegességek importja.

Képviseli: a **Kemény Test- vérek** Szeanta-mare gőz- erőre berendezett husnemiek és konzervgyárat, valamint a **Bäumel, Steiner és Társa R.-t.** Lugoj, kir. udvari szállítók „**Besco**” likörkülönlegességek gyárat.

Telegram: **HAJDUSCOMP** Arad.

Telefon: 733. 10008

Eladás csak nagyban!

Irodáknak, éttermeknek épít- észeknek nélkülözhetetlen

Fekete Franciska-féle

„Cadmus”

Első romániai hektográf-massza- gyár Timisoara, IV., ker. Jv. Gh. Barțin (Zöldpázsit-uca) 12. a. A „Cadmus” hektográfmassza a másolási diadala, aki azt megüsméri, rögtön meg is kedveli. 810

HAVRE — NEW-YORK

Gyorspostajáratok

KANADA — KUBA — MEXIKO — NEW-ORLEANS — HAITI — ANTILLAK — ÉSZAKAFRIKA felé.

Felvilágosításokat nyújt:

Soc. „SARNIA”

Pasajial Comedia, BUCURESTI és „RECLAMA” Cluj.

„Rador” No. 920. 457

Körte égőkért 1000, félwattos égőkért 800

égési órát garantálunk!

Általunk eladott idő előtt kiegétt gyárihibás lámpákat

„ingyen becserélünk”.

Gyárak, ipartelepek, szállodák, kávéházak kívánságára ajánlatot teszünk.

ELECTRON

elektroteknikai vállalat

Szentgyörgy-tér.

Timisoara.

Telefon 22-29.

Vágja ki és ellenőrizze árainkat!

„Metallum”

5-32 gyertyáig	26 — lej
25 Wattos	32 — „
40 „	46 — „
60 „	58 — „
75 „	66 — „
100 „	92 — „
200 „	200 — „
300 „	280 — „
500 „	390 — „
1000 „	550 — „
40 Watt tejtveg	60 — „
75 „	84 — „

Telefonrendeléseket azonnal elfintázzunk.

**Kereskedő urak Soltész Tibor ARAD, Strada A „DRAPEAU” védjegyű olasz Eredeti gyári
figyelmébe !! Matei Corvin 1. óerna romániai vezérképviselote árak !!!** 469

Apró hirdetések.

Levelezés.

SÜRGŐS jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 512

MELY fiatal disztárgyalt boldogtalan utódnak volna hajlandó jömegjelenésű boldogtalan, nemeslelkű fiatal férfi hátrahagyottja lenni. Leveleket írjon az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Mindent egy kis boldogságért” jelleg alatt kérek. 508

Alkalmazás.

FIATAL fűszerkereskedő segédet keresek teljes ellátással február elsejére. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 459

KERESÜNK mielőbbi belépésre két ügyes, a fűszerengrosban is jártas fűszerkereskedő segédet. Román nyelv tudása feltétlenül megkívánatik. Messzer Lipót és Fia Chişineu. 10.008

MINDENES főzőnő kétféle családdhoz febr. 1-re felvétetik. Bejárónő előnyben. Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 19. (vált 10. szám) I. emelet.) 514

CSAPOS és mindenek főzőnő felvétetik. Buffet Seiler Arad, Strada Muresului 1. 10.009

FEHÉRNEMŰ varrónő, önálló munkás felvétetik Deutsch Anna Arad, Strada Alexandri (Salacz-ucca) 1. 10.009

INTELLIGENS árva leány, háztartásban jártas, házikisasszonynak menne jobb családdhoz. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 529

MINDENES. ki főzni tud, kétféle családdhoz felvétetik. Arad, Strada Pirici 5. (Vörösmarty-ucca 3.) II. ajtó 17. 523

MINDENES szakácsné és gyermeknevelő felvétetik. Metropol-kávéház Arad. 522

JÓERKŐLCSŰ mindenek és kisebb leány fiúcskához felvétetik. Arad, Strada Rusu Sirianu (Aulich-ucca) 8. Dunajecznél. 15.005

DEUTSCHES Kinderfräulein sucht position. Adresse in der Administration dieses Blattes. 538

Vétel és eladás.

EBÉDLŐ SZÖNYEGEK, bintaszék szmírna terítővel, Biedermeier asztal, függönyök, ágycserző, osillák, képek, antik poharak, dísztárgyak, babakelengye, kézimunkák, lakatos kávécsészék, ágyak, könyvszekrény, scheslon stb. stb. eladó k. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. 1000

EZÜST és dísztárgyakat, szőnyegeket, antik dolgokat, háztartási cikkeket, fémneműeket, butorokat, bizománnyba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

NYOLCVANKILÓS kovácsjűző eladó Marik bádogosnál, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 37. sz. 517

ELADÓ különféle butorok, egy háromajtós szekrény tükörrel, rézagy, éjjeliszekrény, otoman, kredenc. Arad, Str. Meşianu (Forray-u. 2/a.) Lukácsy. 518

CSERÉPKALYHA megvételre keresetik. Ajánlatok „Fűtőtest” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek 526

DICTAFON hengerekkel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 520

KÖNYVSZEKRÉNY barokk stílusban jutányosan eladó. Bővebbet Arad, Strada Cheorghie Popa 1. ház mesternél. 525

MOTORFÜRÉSZ négy lóerős motorral, teljesen jókarban, olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.005

TIZ HP. stabil drezdai gyártmányú benzín-motor. iparüzem céljára alkalmas, 45.000 lejért eladó. Üzembelen megtekintethető. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.003

HARMONIUM, hegedű, brácsa, függőlámpa, vaskályha, íróasztal eladó. Arad, Str. Eminescu 32. nyszám. 524

EZÜST csemegeállvány összeállítható három metszett kristály lappal olcsón eladó. Arad, Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 6-9. Kutschera. 521

HA olcsón és elegánsan akar berendezkedni, vegyen antik butort Salon Artistice-ban. Arad, Bulev. Regina Maria (Andrásy-tér) 20. 110

ALIG használt keményfa íróasztal eladó Cím Eccea-iroda Arad, Strada Eminescu 40a) 268

KÉZIMUNKA-anyagok, jumperpamut és selyem, saját készítményű himzett- és túllifüggönyök szolid árakban Ernest tüzletében Arad, színház mögött. 107

RÖVID, kereszthúros „Stelzhammer” zongora eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.003

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmírna-szőnyegeket, egész gyűjteményeket a legnagysabban árban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer, Eliz-palota.) 11896

ANTIK BUTOROK, modern és régi festmények, perzsa-szőnyegek, műtárgyak, antik üveg és porcellán tárgyak állandó vétele és eladása. Vidéki meghívásra kintazunk. Ajánlatok a tárgyak és árak megjelölésével Szépművészeti Szalon Arad Ortutay-palota címre küldendők. 13573

REUMA szesz, kitűnően bevált szer köszvény, csusz, idegzásba, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

Ingtalan.

ARAD, STR. COSBUC (Wesselényi-ucca) 61. számú magánház 3 szoba fürdőszobával eladó. Bővebbet ugyanott a déli órákban. 307

ELADÓ HÁZ Arad, Str. 29. Decembrie (Hasszinger-ucca) 6. szám. Bővebbet ugyanott. 515

CALEA SAGUNA (Varjassy Lajos-uccában) három és kétszobás lakásos adómentes ház, parkirozott udvarral, gümölcsös kerttel 250.000 Lejért eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16003

ARADON, a Calea Radnei (Radnai-ut) mellett Teiul Domnei No. 15. (Tél-ucca 4a.) magánház 2 szoba, előszoba, virág- és gyümölcsös kert, esetleg beköltözéssel eladó. Értekezni ugyanott d. u. 2-4 óra között. 527

Különféle.

EGY Dobermann-féle kutya 6 hónapos elveszett. Megtaláló kéretik jutalom elöloneben azt visszaszolgáltatni Arad, Biv. Reg. Ferdinand 19. sz. alá. 518

Ispáni vagy magtárosi

állást keresek több évi gyakorlat-tal a gazdaság minden ágában. Szíves megkeresések „Gazdász” jellegre a Löbl hírlapirodába Timisoara. 307

Szabászati-tanfolyam !! A férfi és női szabóság minden ágazatára kiterjedő akadémiál kiképzést nyerne a tanulni vágyó szabók és varrónők a legmodernebb és legbiztosabb rendszer alapján. 1-1 Január hó 25-től kezdődőleg. 1-1 Belratkozások naponta Arad, Str. I. R. Sirianu 3/20., Aulich-u. **J. MIHALKOVITS** volt központi divat akadémia tanára. 490

Használjunk kizárólag

„PLANTOLE”

legjobb növény ételsirt,
mert tiszta, egészséges és szapor.

KOSERUL előállítva, szigorúan az ortodox izraelita rituálék szerint. 1-1

Kapható az élelmiszerüzletekben. 6625

Dávid József, Arad, Str. E. Ciorogariu 15. Vécsey-u. 7

Modern, gyors, olcsó és kényelmes közlekedés !

Kerékpárra szerelhető 1 HP. Zschopazui D. K. W. motorokat ajánlok megvételre. — Teodolitok, elegáns kis szintező műszer, körzők, acél mérőszallagok. — Ugy a motorok, valamint a mérnöki műszerek iródmában megtekintethetők. — Veszek sürgősen nagyobb telekkel bíró kis külvárosi házat, átveszek előnyös feltételek mellett két- és háromszobás modern lakásokat. — Astragyi uraknak alkalmi vétel a gyárhoz közel fekvő ház, megürülő lakással. **Dijmentes műszaki vélemény.**

Vasuti anyagok, benzín- és szivógázmotorok, zsinórúveg. 7463

MERLE GEZA okl. mérnök Ingatlan- és Áruforgalmi Szakirodója ARAD, Strada Eminescu 8. (Deák Ferenc-ucca 40. I. emelet.)

PABRETTINE

Francia-Hajózási Társaság. 1-1 Direkt vonalak éteztálalás nélkül.

CONSTANTA direkt NEWYORK. CONSTANTA—CANADA. CONSTANTA—JAFFA—MARSEILLE. CONSTANTA—DEL-AMERIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet érdeklődni: 77

„SARNIA” Pasagiul Comodia. BUAREST és „Reclama”, Cluj.

BYRON

NEMES-ANYAGOKBÓL-KÉSZÜLT
LEGJOBB-CIPŐTISZTÍTÓ-SZER

Ön köhög? Siessen a Csokoládé Királyhoz Arad, Str. Meşianu (Forray-u.) 2. és vásároljon valódi hársfa-mézecukorkát, arany-eibis malátakivonatot, szalmiák gyógycukorkát. Köhögését rögtön megszünteti!

Tüzifa bükkhasáb 900 lej, dorong 800 lej. **Petrán fatelepén** Arad, a szerb templommal szemben.